

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio X. De Absolutione A Peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

SECTIO X.

DE ABSOLUTIONE A PECCATIS

QUÆST. I. An detur facultas absol-
vendi ab omnibus peccatis?

RRSP. Affirmativè. Patet ex ver-
bis Bullarum.

Hinc I. Datur facultas à casibus
Episcopo reservatis, etiamsi in ipsâ
Bullâ non exprimeretur, uti expressa
fuit in aliquibus. Et hæc est commu-
nis intelligentia Doctorum, & pra-
xis. Pro quo videri possunt Layman
l. 1. tr. 5. p. 1. c. 7. n. 5. Bordonus to. 1.
R. 39. n. 18. Gobat n. 491. & seqq.

II. Datur facultas absolvendi et-
iam ab hæresi, cum ejus exceptio non
exprimitur. Aliqui Pontifices eam
aliquando exceperunt, aliquando
non, etiam iidem, & alii. Quando
ergo non excipiunt, censendi sunt
dare facultatem absolvendi ab illâ,
maximè cum sciant ita doceri & pra-
cticiari à multis.

Et ita docet Filliucius *tr. 8. n. 265.* qui dicit, ita fuisse responsum in sacra Pœnitentiariâ anno 1616. occasione Jubilæi mense Junio à Paulo V. concessi; & de quo ipse tunc scribebat Pœnitentiarius, & fungens officio Responsoris. *Questionibus*, ut ipse loquitur, *conscientiæ*; Ita ut nequeat dubitari idè veritate hujus testimonii.

Affert autem & solidam, præter alias, suæ responsionis rationem: quia id necesse est ad finem recipiendi thesaurum Indulgentiæ pro omnibus Fidelibus: alioqui multi destituti essent necessariâ facultate ad se disponendum pro ejus receptione.

Eandem sententiam tenent Sotus, Lorca, Corduba, Farinacius, & alii benè multi, apud Dianam *p. 1. tr. 5. R. 1.* referentem ita fuisse decisum Placentiæ ab Episcopo & Inquisitore illius Civitatis, Cardinali Arezzo; item apud Castropalaum *to. 4. disp. 4. pu. 3. 5. 4.* qui & illam censet probabilem; Cardinalem de Lugo

Lugo, *De fide disp.* 23. n. 100. qui n. 102. & 103. apertè favet huic sententia propter mutationem styli, quò nunc non habetur expressa exceptio hæresis, quæ priùs aliquando habebatur. Censet & probabilissimam Bonacina, *De Censuris in communi*, q. 3. pu. 1. n. 14. Fagundez, *De 2. Eccl. prac.* l. 8. n. 39. valdè probabilem & securam, citatq; plurimos Theologos & Canonistas.

Refertur Bossius cum aliis, (apud Dianam p. 12. tr. de Conclavi, R. 19. proponentem casum consimilem pro summo Pœnitentiario) asserens, quòd si Pontifices in aliquo Jubilæo concederent absolutionem ab omnibus Casibus Bullæ Cœnæ, casum hæresis tamen excludendo; si postea in aliis Jubilæis concedant talem absolutionem, & casum hæresis non excludant; videntur illum utique concedere: nam si nolissent, id explicarent in aliis Jubilæis, ut fecerant. Nempe & hîc valet commune Juris Axioma: *Quando voluit, K s expressit;*

226 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
*expressit; ergo quando non expressit,
non voluit: nam si voluisset, expres-*
sisset.

Eandem sententiam absolutè do-
cet Arsdekin P. 3. agens de Jubilæo, his
verbis: *Datur facultas absolvendi à Ca-*
sibus reservatis, etiam in Bullâ Cœna:
nec excipitur hæresis, nisi id exprimatur.
Coninek, de Sacram. disp. 14. n. 245.
Credo, ait, omninò eam sententiam (af-
firmantem) esse veram in locis multùm
hæresi in fectis, aut iis vicinis, in quibus
aliàs ejusmodi privilegia essent magnâ ex
parte inutilia.

Pro eâdem sententiâ firmiter stat
Gobat n. 248. & seq. citans etiam San-
tarellum, Cotonium, Ferdinandum
Hauckium; & iterùm n. 469. Et ra-
lis est sensus etiam aliorum Theo-
logorum.

Quòd si quis obijciat quædam De-
creta seu Rescripta & Declarationes
quorundam Pontificum, qui signi-
ficaverint non dari potestatem absol-
vendi ab hæresi tempore Jubilæi, nisi
exprimatur; responderi poterit,
vel

vel de illis non constare authenticè ;
vel intelligenda esse pro iis locis , in
quibus viget sacra Inquisitio. Hic Ca-
sus (ait Emm. Rodriquez Lusitanus ,
Sum. p. 1. c. 184. n. 2.) commissus est in
foro interiori & exteriori Dominis Inqui-
sitoribus hujus Regni (Lusitaniæ) per
Breve particulare.

Sic intelligenda sunt Decreta In-
nocentii X. & Alexandri VII. de
quibus Raymundus Lumbier, Car-
melita Hispanus, Observat. ad Propo-
sit. damnatas, n. 36. & 701. Item Re-
scriptum Innocentii X. 18 Octobris
1652. ad Memoriale Inquisitoris To-
letani, quod sibi legendum præbuis-
se dicit Diana p. 12. rr. de Conclavi R.
25. Vide Gobar, Appendiculâ, quam
ipse, in postremâ anno 1681. editio-
ne Operum suorum, addidit ad num.
249. Tract. de Jubileo.

Adverte, quòd si exciperetur cri-
men hæresis, non ideo censentur
excepti alii casus, qui reddunt homi-
nem suspectum de hæresi, ut favor,
receptatio, & defensio hæretico-

228 P. 3. De Jubilao extraordinario.
rum, eorum librorum lectio, im-
pressio, & reverentio, blasphemia
hæreticalis; si reverà isti casus non
essent conjuncti cum hæresi formali.
Ita Sanchez in Decal. l. 2. c. 12. n. 12.
idem dicens de schismate, de quo
fuerat locutus num. preced. Henri-
quez, Suarez, Duardus, & alii com-
muniùs, quos citant & sequuntur
Diana p. 1. tr. 5. R. 7. Lugo de Fide disp.
23. n. 105. Gobat n. 250.

Q. 2. An possit quis sapiens absolvi à re-
servatis tempore Jubilæi?

R. 1. Qui primâ hebdomadâ lu-
cratus est Jubilæum, si secundâ in
aliquem casum reservatum incidat,
poterit ab illo absolvi, saltem si de-
nuò repetat opera præscripta. Na-
varrus de Jubilæo Notab. 23. n. 46. &
47. Henriquez l. 6. c. 16. n. 3. & l. 7.
c. 11 n. 1. addens sic esse in praxi,
posseque absolvi ab hoc casu, &
reliquis commissis post publicatio-
nem Jubilæi. Ità cum iisdem Emm.
Rodriquez summ. p. 1. c. 184. n. 17.
Regi-

Reginaldus l. 8. n. 64 Diana cum aliis multis p. 2. tr. 3. miscell. R. 49. & p. 5 tr. 12. R. 28. Gobat n. 256. & haud dubiè omnes ii, qui tenent Jubilæum posse bis acquiri ab eo qui utrâque septimanâ opera præscripta peragit; de actum est suprâ, sect. 2. q. 7. Ità etiam Castropalao tr. 24. pu. 12. § 3. n. 6. Dicastillo tr. 8. de Pœnit. disp. 11. n. 259. quamvis uterque teneat ut probabiliorem sententiam negantem posse bis obtineri Indulgentiam Jubilæi, hic tr. 9. disp. 2. n. 319. ille loc. cit. n. 4.

R. 2. Imò probabiliter potest absolvi, etiamsi non repetat opera præscripta. Emm. Rodriquez suprâ, nullam faciens mentionem repetendi. Emm. Sà v. Indulgentia n. 11. sic habet: *Toto tempore Jubilæi potest quis absolvi à reservatis, si talis potestas per Jubilæum conceditur.* Ita etiam tenet Diana Resol. illâ 49. Quia, inquit Rodriquez, *cùm iste sit favor, non debet restringi.*

Et istam sententiam, pro quâ et-

K. 7

iam

230 P. 3. De Jubilæo extraordinario.

iam citant Grassium, probabilem
censent Bonacina *De Sacram. Diss.* 5.
q. 7. pu. 5. §. 2. n. 17. Castropalao, &
Dicastillo *suprà.*

Collige, multò magis posse quem
sæpiùs intra eandem septimanam,
seu, idem tempus quo præstat opera
præscripta ad Jubilæi Indulgentiam,
absolvi à reservatis, in quæ interim
fortè incidisset. Et ità etiam San-
chez, nobis contrarius in præceden-
tibus l. 4. in *Decal. c.* 54. n. 30, tenet
n. 26. dicens posse toties quoties com-
mutari vota durante Jubilæo, seu,
durante tempore quo facit opera
præscripta. Et hoc etiam tenet Card.
De Lugo *De Pœnit. disp.* 20. n. 140.

Imò, si quis breviori tempore
quàm integræ hebdomadæ peragat
omnia opera, quia videlicet Confes-
sarius ex justâ causâ commutavit in
opera uno aut altero die peragenda;
tenet idem Sanchez n. 28. posse in-
tra totum tempus illius hebdomadæ
absolvi à casu reservato, si fortè
in illum inciderit; affirmans spa-
tium

tium totius hebdomadæ reputandum esse tempus pro concessione Jubilæi in ordine ad absolutionem à reservatis, & votorum commutationem, tamen breviori tempore obtentum sit.

Et hoc etiam ultimum à fortiori dicit Castropalao *nim. illo 6.* & probabile putat Dicastillo *disp. illâ 11. n. 263.* Et confirmari potest ex eo quod dicit Lugo *de Pœnit. disp. 27. n. 106.* assignari unam hebdomadam singulis ad lucrandum Jubilæum: quod intellige, non de solâ Indulgentiâ lucranda, sed etiam de aliis favoribus.

Q. 3. *Quando nam possit dari absolutio à Casibus reservatis?*

R. 1. Potest dari, antequàm Pœnitens quidquam aliud ex præscriptis faciat; dummodò is habeat verum propositum præscripta perficiendi: alioqui non valet absolutio.

R. 2. Debet fieri intra tempus Jubilæi; sed hoc videtur moraliter intel-

232 P. 3. De Jubileo extraordinario.
intelligendum. Filliucius *tr.* 8. n.
272. dicit, Non videri dubium, quin in
die Dominico, quo solet promulgari Ju-
bileum, confessio in illo facta valeat à
tempore publicationis. Lugo De Pœnit.
disp. 27. n. 106. Ipsâ, inquit, Die
Dominicâ, quâ promulgatur Jubileum,
Confessarii absque scrupulo absolvunt à
reservatis, ut testatur Filliucius, modo
citatus.

Q. 4. An, qui, ante omnia alia opera,
absolutus est à Censuris & peccatis reser-
vatis, habens verè tunc animum alia præ-
standi; si postmodùm vel ex impotentia,
vel ex oblivione, vel ex merâ pigritia,
omittat omnia alia, aut aliqua; perma-
neat nihilominus verè absolutus?

R. Affirmativè: Non ergo reinci-
det in reservationem aut censuram.
Ratio est: Quia Confessarius absolu-
tè & simpliciter illum absolvit, &
non ad reincidentiam: neque ad hanc
absolvendi data est illi à Pontifice
potestas. Navarrus *Miscell.* 59. de O-
rat. Henriquez l. 6. c. 16. n. 6. & l.
7. 6.

S. 10. De Absolutione à peccatis. 233

7. c. II. n. 4. Vasquez De pœnit. q. 93. art. 3. dub. 6. n. 6. Layman. c. 8. n. 9. Platelius p. 5. n. 914. & alii communiter.

Idem dicendum, si quis taliter obtinuerit commutationem votorum: Neque enim redeunt vota, si opera deinde non præstet. Atque ita etiam sentiunt Suarez to. 2. De Relig. l. 6. de voto, cap. 16. n. 10. Sanchez in Decal. l. 4. c. 54. n. 49. Portel Dub. Regular. v. Indulgentia pro Jubil. n. 19. Castropalao tr. 24. pu. 12. n. 11.

Q. 5. An peccet talis, qui absolutus, mutat propositum perficiendi opera, ex mera pigritiâ?

R. Non peccat, saltem graviter. Henriquez suprâ num. illo 6. Quia, inquit, propositum implendi alias diligentias, quod habebat dum absolveretur, non induxit pactum vel promissionem. Ita etiam sentiunt Sanchez n. 54. Portel sup. n. 20. Bonacina q. 7. pu. 5. sine, Lugo disp. 20. n. 100. Castropalao n. 13. Bartholomæus à sancto Fausto, Thesaur.

134 P. 3. De Jubileo extraordinario.
Thesauro Relig. l. 4. q. 73. & alii, con-
tra Suarez & alios affirmantes pecca-
re graviter.

Q. 6. An talis absolutus à reservatis,
posset postea à Confessario non habente po-
tustatem in reservata, absolvi ab aliquo
reservato, in istâ confessione per oblivio-
nem omisso?

R Consent probabilius posse, San-
chez supra n. 45. & De Matrim. l. 8.
disp. 15. n. 21. Filliucius tr. 7. n. 313.
Portel n. 19. Diana p. 3. tr. 4. R. 145.
Lugo n. 101. Castropalao n. 11. Dica-
stillo, De Pœnit. disp. 11. n. 163.

Ratio est: Quia, cum confessio
illa valida fuerit (ut supponimus)
Confessarius absolvens directè à sibi
declaratis, & indirectè ab omissis per
oblivionem, virtute Jubilæi, inten-
dit omninò auferre reservationem:
cùm absolvat quatenus potest, & re-
verà possit.

Idem est de omissis ex justâ causâ,
quæ excusat ab integritate materiali
confessionis. Lugo n. 116. Dicastillo
sup. & alii.

Non

Non est autem idem dicendum de votis tunc oblitis : non enim possunt, transacto Jubilæo verè non comparato, commutari, quantumvis alia specialia sint commutata. Quia, cum ea non sint verè sublata, nec auferendi privilegium sit obtentum, non poterunt auferri. Sanchez *cap. illo 54. & disp. illâ 15. n. 23. Portel. n. 19.*

Nota, probabilius nullam fore absolutionem à reservatis, si confessio non fuerit valida; ac consequenter, si oblivio alicujus reservati fuerit ita culpabilis, ut Sacramentum sit invalidum, remanebunt omnia reservata perinde ut ante istam confessionem. Facultas enim absolvendi à reservatis tempore Jubilæi conceditur in ordine ad consequendum Jubilæum, ad quod prærequiritur confessio, utique valida; ut antè dictum est. Emm. Rodríguez *Sum. p. c. 184. n. 13. Bonacina q. 7. pu. 5. §. 5. n. 8. & 9. cum Sanchez locis sup. citat. Suarez De Sacram. Pœnit. disp. 31. sect. 4. n. 22. Reginaldo & aliis, quibus*

236 P. 3. De Jubileo extraordinario,
quibus etiam magis adhæret Gobatus n. 265. Th. Tamburinus de Pœnit. tr. de Casibus reserv. c. 9. §. 5. n. 4. Castropalao de Pœnit. pu. 15. §. 6. n. 3. dicens, De oblitis vincibiliter, manifestum est non tolli reservationem. Enimverò ratio à nobis allata videtur non nemini adeò efficax, ut non videat, quomodò opposita sententia sustineri possit tanquàm probabilis.

Contrarium tamen sentiunt Cajetanus *Summ. v. Casuum reservatio*, Zechius *de Indulgentiis c. 2. n. 8.* Henriquez *l. 6. c. 6. n. 5.* citans multos: & aliquot citat Comitulus *Resp. moral. l. 1. q. 30.* quorum sententiam censent probabilem Bonacina *num. illo 9.* Diana *p. 1. tr. II. R. 18.* & admittit Lugo *De Pœnit. disp. 20. n. 110.* si pœnitens non advertit defectum; & cum eo Dicastillus *de Pœnit. disp. II. n. 175.* & Gobatus *suprà.*

Addunt Filliucius n. 313. Bonacina n. 8. cum aliis, etiam tempore Jubilæi,

bilæi, si confessio fuerit valida & in-
formis, tunc & validam fore absolu-
tionem à reservatis.

Q. 7. An possit quis tantùm dimidiatè
confitens, v. g. propter temporis angustias,
casus intricatos, &c. absolvi à casibus re-
servatis, dilatâ absolutione aliorum in
tempus commodius | post Jubilæum?

Affirmant Emm. Rodriquez *Sum.*
p. I. c. 184. n. 12. Zecchius paulò antè
citatus; nec improbat Laurentius Por-
tel *Dub. Regular. v. Indulgentia n. 6.*

Verùm dicendum est, non pos-
se. Quia non licet dimidiare con-
fessionem nisi ex gravi causâ & ne-
cessitate, quæ inducat impossibili-
tatem physicam vel moralem inte-
grè confitendi omnia peccata mor-
talia; ut benè explicat Joannes de
Cardenas *Crisi Theolog. dissert. 38. ad
proposit. 59. è 65. damnatis.* Sic autem
habebat ista Propositio: *Licet Sacra-
mentaliter absolvere dimidiatè tantùm
confessos ratione magni concursûs Pœni-
tentium, qualis v. g. potest contingere in
die*

238 P. 3. De Jubileo extraordinario.
die magna alicujus Festivitatibus aut Indulgentia.

Quòd si casus sint Papales, cum omnes (excepto, ut observat Lugo *disp.* 20. n. 25. casu malè promoventium & malè promotorum ad Ordines) habeant annexam censuram, hac sublatâ per habentem legitimam potestatem, potest absolvere Sacramentaliter quivis approbatus. Navarrus *Manuali* c. 27. n. 261. Suarez *de Pœnit. disp.* 30. *sect.* 3. n. 11. Portel *v. Casus reservatus* n. 5. Bonacina *de Pœnit. q.* 7. *pu.* 5. §. 2. n. 4. & alii communiter.

Non potest igitur etiam Superior absolvere à reservatis tantùm, non auditis aliis; licet aliqui docti viri ex antiquis contrarium senserint: qui verum asserunt, si de absolutione non Sacramentali, sed de Canonica tantùm, seu de ablatione reservationis, loquantur.

Vel ergo Superior audit omnia etiam non reservata; vel audiens
reserv.

reservata extra confessionem, tollat reservationem, seu mittat ad inferiorem, cui conferat facultatem absolvendi à reservatis. Layman *l. 5. tr. 6. c. 12. n. 8.* Lugo de Pœnit. *disp. 20. n. 76.* cum Adriano, Silvestro, Suarez, Vasquez, & aliis communiter, quos sequuntur Gaspar Hurtadus *De Sacram. disp. 11. diffic. 15.* Joannes Garnerius *Tract. posthumo de Offic. Confessar. sect. 2. art. 5. n. 14. & 15.* Tamburin. *Meth. Confess. l. 2. c. 10. §. 1. n. 27.* & *Tract. de Cas. reserv. c. 9. §. 7.* Alloza *v. Casus reservatus, sect. 1. n. 33.*

Quòd si esset causa & necessitas gravis, qualis requiritur ad faciendam confessionem tantum formaliter integram, & tamen judicaret Superior omninò expedire ut ipsemet casum cognosceret (qui casus est rarissimus;) posset tunc dimidiari confessio. Layman *suprà.* Portel. *n. 21.* Lugo *n. 78.* Raym. Bonal. *tr. 26. lect. 50.* Tamburinus &c. Sed non teneretur postea Pœnitens
reler-

240 P. 3. De Jubilæo extraordinario,
tens reservata illa , à quibus absol-
visset Superior , confiteri inferiori.
Suarez disp. 31. sect. 1. n. 10. Lay-
man, Portel. supra, Lugo n. 82. cum
Navarro , Petro Soto , Valentiâ ,
Coninck, & aliis, contra Cajetanum,
& alios , apud eundem Layman.

Q. 8. An reservatio possit tolli extra
confessionem sacramentalem?

R. Potest tolli ab eo , qui habet
potestatem ordinariam ; non potest
ab eo qui solum habet delegatam,
ut virtute Jubilæi , Privilegiorum ,
&c. usu ita declarante : ex quo con-
stat, ei non aliter delegari hanc po-
testatem , quàm auditâ confessione
exercendam. Præpositus q. 9. n. 24.
Lessius Auctar. posthumo, v. Absolutio,
casu 8. Lugo n. 104. & III. cum
Suarez, Vasquez ; Bordonus Re-
sol. 39. n. 30. Gobat n. 279.

& Theol. experim. tr.

7. n. 642

SECTIO